

ՊԱՂԵՍՏԻՆԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՃԱՆԱՉՄԱՆ

ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԸ 2011 ԹՎԱԿԱՆԻՆ

1991 թ. Իսպանիայի մայրաքաղաք Մադրիդում տեղի ունեցավ արաբախորայելական հակամարտության կողմերի մասնակցությամբ համաժողով, որով սկիզբ դրվեց պաղեստինախորայելական բանակցություններին: Ընդմիջումներով շուրջ երկու տասնամյակ տևած խաղաղ բանակցություններն էական արդյունք չունեցան հակամարտության կարգավորման համար:

2010 թ. սեպտեմբերին ԱՄՆ նախագահ Բարաք Օբամայի նախաձեռնությամբ սկիզբ դրվեց պաղեստինախորայելական բանակցությունների և Պաղեստինի անկախության միջազգային ճանաչման նոր փուլի: Պաղեստինի ինքնավարության իշխանությունները միաժամանակ որդեգրեցին դիվանագիտական այլ ռազմավարություն և սկսեցին դիմել առանձին պետությունների՝ խնդրելով ճանաչել ինքնավարությունը որպես անկախ պետություն՝ 1967 թ. սահմաններով¹: Աշխատանքի նպատակն էլ հենց այս նոր փուլի առանձնահատկությունների և արդյունքների ուսումնասիրությունն է:

Գործընթացում, ինչպես նշվեց, կենտրոնական դեր ունի Միացյալ Նահանգները: Հաշվի առնելով, որ ԱՄՆ - Իրան հարաբերություններն աստիճանաբար սրվում են և չի բացառվում նաև հարցի ռազմական ճանապարհով լուծման տարբերակը, ԱՄՆ-ին անհրաժեշտ էր նման զարգացումների դեպքում ունենալ տարածաշրջանի արաբական պետությունների աջակցությունը: Աջակցություն կամ առնվազն բարենպաստ դիրքորոշում կարող էր ապահովել պաղեստինախորայելական հակամարտության լուծումը և Պաղեստինի անկախության միջազգային ճանաչումը:

¹ Ներկայիս Արևտմյան ավին ամբողջությամբ, Գազայի հատվածը և Արևելյան Երուսաղեմը:

ԱՄՆ նախագահ Բարաք Օբաման դեռևս 2009 թ. հուլիսի 4-ին Կահիրեի համալսարանում ունեցած ելույթի ժամանակ ուղերձ հղեց իսլամական աշխարհին, որում նշվում էր, որ երկու ժողովուրդների ցանկությունները պետք է իրականանան երկու պետությունների գոյության միջոցով, ինչպես նաև կոչ արեց Իսրայելին եւ Պաղեստինին վերսկսել բանակցությունները²:

2010 թ. օգոստոսի 20-ին էլ ԱՄՆ պետքարտուղար Հիլարի Բլինթոնը կոչ արեց Իսրայելին և Պաղեստինին ուղիղ բանակցություններ անցկացնել³: Միևնույն ժամանակ Բարաք Օբաման և Հիլարի Բլինթոնը հայտարարեցին, որ Պաղեստին պետությունը հնարավոր է ստեղծել մեկ տարում⁴: 2010 թ. սեպտեմբերի 2-ին Մերձավորարևելյան քառյակի (ՄԱԿ, ԵՄ, ԱՄՆ, Ռուսաստան) միջնորդությամբ 10 ամիս և 7 փուլ տևած անուղղակի բանակցությունների շնորհիվ Իսրայելի և Պաղեստինի միջև սկսվում են ուղիղ բանակցությունները, որոնք սակայն մի քանի շաբաթ են տևում, քանի որ Իսրայելը հրաժարվում է երկարաձգել Արևմտյան ափում բնակավայրերի կառուցման սառեցման ժամկետը, որը սկսվել էր 2009 թ. նոյեմբերի 25-ից⁵:

Պաղեստինի ինքնավարության առաջնորդ Մահմուդ Աբբասը սեպտեմբերի 27-ին սպառնաց, որ եթե շարունակվեն բնակավայրերի կառուցումը, Պաղեստինը դուրս կգա բանակցություններից՝ պահանջելով շինարարությունը դադարեցնել ևս 3-4 ամսով: Իսրայելի վարչապետ Բենյամին Նեթանյահուն էլ պահանջը որակեց որպես անընդունելի նախապայման խաղաղ բանակցությունների համար՝

² Remarks by the President on a new Beginning, 04.06.2011,

<http://www.whitehouse.gov/the-press-office/remarks-president-cairo-university-6-04-09>

³ Quinn A., Clinton invites Israel, Palestinians to direct talks, 20.08.2010, <http://www.reuters.com/article/2010/08/20/us-palestinians-israel-clinton-idUSTRE67C2GL20100820>

⁴ Bowen J., 24.11.2011, Palestinian statehood bid: Useful points scored at UN, <http://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-15045011>

⁵ Ravid B., Netanyahu declares 10-month settlement freeze 'to restart peace talks', 25.11.2009, <http://www.haaretz.com/news/netanyahu-declares-10-month-settlement-freeze-to-restart-peace-talks-1.3435>

ավելացնելով, որ բնակավայրերի հարցը պետք է լուծվի առանձին բանակցություններով⁶:

Այսպիսով, բանակցությունների այս հերթական փուլն էլ ավարտվեց ձախողումով, որից հետո պաղեստինյան իշխանություններն ակտիվացրին արշավը ՄԱԿ լիիրավ անդամ դառնալու և առանձին պետությունների կողմից ճանաչվելու համար:

Պաղեստինի ազգային վարչակազմի դիրքորոշումը

Պաղեստինի ինքնավարության իշխանությունները պահանջում են ճանաչում մինչև 1967 թ. արաբաիսրայելական 6-օրյա պատերազմը գոյություն ունեցած սահմանները, որի մեջ են մտնում Հորդանան գետի արևմտյան ափը, Գազայի հատվածը, ինչպես նաև Արևելյան Երուսաղեմը, որը պետք է դառնա ապագա պետության մայրաքաղաք: Ընդհանուր այս տարածքները միասին կազմում են մոտ 6,300 ք/կմ⁷, որտեղ, ի դեպ, ապրում է մոտ կես միլիոն հրեա՝ 320 հազար Արևմտյան ափի մոտ 120 բնակավայրերում, 192 հազար Արևելյան Երուսաղեմում⁸:

Պաղեստինցիները պահանջում են նաև ՄԱԿ-ում լիիրավ անդամի կարգավիճակ: Այժմ Պաղեստինը ՄԱԿ-ում մշտական դիտորդի կարգավիճակ ունի: Բացի այդ, Պաղեստինի կարգավիճակի բարձրացումը որպես ՄԱԿ ոչ-անդամ դիտորդի՝ կօգներ Պաղեստինի ինքնավարությանը միանալ մի շարք միջազգային կազմակերպությունների եւ ինստիտուտների, ինչպիսիք են Միջազգային քրեական դատարանը, որտեղ կարող է բողոքարկել Իսրայելի կողմից իր տարածքների օկուպացիայի հարցը⁹:

⁶ Heller J., Israeli settlement freeze ends, peace talks in balance, 27.09.2010 <http://www.reuters.com/article/2010/09/27/us-palestinians-israel-idUSTRE68O1RJ20100927?pageNumber=1>

⁷ The World Factbook, West Bank, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/we.html>

⁸ Palestinians shun Israeli settlement restriction plan, 25.11.2009, http://news.bbc.co.uk/2/hi/middle_east/8379868.stm

⁹ Палестинцы и полное членство в ООН: вопросы и ответы, 20.09.2011, http://www.bbc.co.uk/russian/international/2011/09/110919_palestine_bid_un_recognition_qa.shtml

ՀԱՄԱՍ-ի դիրքորոշումը

Այս հարցում Գազայի հատվածում իշխող ՀԱՄԱՍ-ը չի աջակցում ՖԱԹՀ-ին: ՀԱՄԱՍ-ի կառավարության վարչապետ Իսմայիլ Հանիյան հայտարարել է, որ իրենք չեն աջակցելու Մահմուդ Աբբասին: «Մենք աջակցում ենք Պաղեստինյան պետության ստեղծմանը պաղեստինյան հողի ցանկացած հատվածում առանց մեկ թիզ հող զիջելու և Իսրայելը ճանաչելու», հայտարարել է նա: Հանիյայի կարծիքով Աբբասի ճանապարհը հիմնված է զիջումների վրա, ով միաժամանակ հեռացնում է իրեն դիմադրությունից և ուժեղ խաղաքարտերից: ՀԱՄԱՍ-ի առաջնորդ Խալեդ Մաշալն էլ նշել է, որ Պաղեստին պետությունը պետք է կայանա նախքան 1967 թ. եղած արաբ-իսրայելական պատերազմը եղած սահմաններով, Արևելյան Երուսաղեմը պետք է դառնա մայրաքաղաք, բոլոր փախստականներին պետք է թույլ տրվի վերադառնալ իրենց տներ, որոնք գտնվում են ներկայիս Իսրայելի տարածքում, Արևմտյան Ափի իսրայելական բոլոր բնակավայրերը պետք է ապամոնտաժվեն, չպետք է ճանաչվի Սիոնիստական գոյությունը¹⁰: Իբրահիմ Հանիյան էլ հայտարարեց, որ «պետությունները չեն կարող ստեղծվել որոշումներով և նախաձեռնություններով: Սկզբում երկրներն ազատագրում են իրենց հողը, որից հետո միայն կարող է քաղաքական մարմին ստեղծվել»¹¹:

Իսրայելի դիրքորոշումը

Իսրայելը ԱԳՆ-ը հայտարարել է, որ Պաղեստին պետությունն իրականում գոյություն չունի մի շարք պատճառներով, որոնցից են.

1. Պաղեստինը չունի հստակ տարածք և դրանում գործող արդյունավետ կառավարություն: Պաղեստինյան ազգային վարչակազմը Մահմուդ Աբբասի գլխավորությամբ չի վերահսկում ո՛չ

¹⁰ Akram F. and Bronner E., A Nervous Hamas Voices Its Issues With a Palestinian Bid for U.N. Membership, 18.09.2011.

<http://www.nytimes.com/2011/09/19/world/middleeast/hamas-voices-issues-with-palestinian-bid-for-united-nations-membership.html>

¹¹ Hamas: Abbas relinquishing Palestinian rights with UN bid,

<http://www.haaretz.com/news/diplomacy-defense/hamas-abbas-relinquishing-palestinian-rights-with-un-bid-1.386355>

Գազայի հատվածը, ո՛չ էլ Հորդանան գետի Արևմտյան ափը, որի 60%-ը գտնվում է Իսրայելի վերահսկողության տակ:

2. Իսրայելը կասկածի տակ է դնում, որ պաղեստինյան ղեկավարությունը ճանաչում է միջազգային օրենքները, հետևում է մարդու իրավունքներին և ձգտում է խաղաղության, ինչը ՄԱԿ անդամ դառնալու անհրաժեշտ պայման է¹²:

2011 թ. հունվարին Իսրայելի ԱԳ նախարար Ավիգդոր Լիբերմանն առաջարկել է միջանկյալ խաղաղության պայմանագիր, համաձայն որի, Պաղեստին պետությունը պետք է ստեղծվի Արևմտյան ափի 50%-ի վրա, իսկ վերջնական սահմանները պետք է ճշտվեն հետագա բանակցությունների ժամանակ¹³: Այս առաջարկը Պաղեստինը մերժել է:

Պաղեստինի ճանաչման արշավը

Պաղեստին պետության ճանաչման համար Պաղեստինի իշխանությունները, դիվանագիտական ներկայացուցչությունները լայն արշավ սկսեցին: Պաղեստինյան բարձրաստիճան պատվիրակությունները ինքնավարության ղեկավար Մահմուդ Աբբասի, ԱԳ նախարար Ռիյադ Ալ-Մալիքիի գլխավորությամբ այցելեցին մի շարք պետություններ: Պաղեստինցի դիվանագետներն ակտիվ աշխատում էին բազմաթիվ պետություններում, միջազգային կազմակերպություններում, ինչպիսիք են Աֆրիկյան Միությունը, ինչպես նաև Չմիացած պետությունները շարժումը:

Արշավն ընթանում էր երկու ուղղությամբ՝ առանձին պետությունների կողմից ճանաչում և «Պաղեստին-194» գործընթացը, որը նշանակում է Պաղեստինը պետք է դառնա ՄԱԿ 194-րդ լիիրավ անդամը: Արշավի սկսելուց հետո Պաղեստինը ճանաչեցին 19 պետություններ՝ հիմնականում Հարավային և Կենտրոնական Ամերիկաների

¹² Foreign Ministry spells out legal points against PA UN bid,
<http://www.jpost.com/DiplomacyAndPolitics/Article.aspx?id=241246>

¹³ Levi E., Erekat on Lieberman plan: No partial state, 23.01.2011,
<http://www.ynetnews.com/articles/0,7340,L-4017562,00.html>

պետությունները, ինչպես նաև Թայլանդը և Իսլանդիան: Այսպիսով, Պաղեստինը ճանաչած պետությունների թիվը հասավ 130-ի¹⁴:

Ինչ վերաբերում է ՄԱԿ ներկայացրած հայտին, ապա 2011 թ. մայիսին դրան աջակցություն հայտնեց Արաբական պետությունների լիգան, իսկ հունիսի 26-ին հաստատվեց Պաղեստինի ազգային վարչակազմի կողմից¹⁵: Մահմուդ Աբբասը պետք է հայտը ներկայացներ 2011 թ. սեպտեմբերի 23-ին ՄԱԿ Գլխավոր Ասամբլեայի 66-րդ նստաշրջանին:

Պաղեստինի այս քայլերն առաջ բերեցին Իսրայելի և ԱՄՆ հակազդեցությունը: Իսրայելը զգուշացրել է ՄԱԿ Անվտանգության խորհրդի 15 անդամներին, որ եթե Պաղեստինի ինքնավարությունը շարունակի ճանաչում պահանջել 1967 թ. սահմաններով, Իսրայելը համապատասխան միակողմանի քայլեր կձեռնարկի: Նշվում է, որ նման քայլը չի հանգեցնելու Պաղեստին պետության ստեղծմանը, նույնիսկ եթե Անվտանգության խորհուրդը ճանաչի դա: Այն, ընդհակառակը, նոր բռնությունների է հանգեցնելու¹⁶: Իսրայելը շարունակեց նաև բնակավայրերի կառուցումը Արևմտյան ափում և Արևելյան Երուսաղեմում, ինչպես նաև դադարեցրեց Արևմտյան ափ ապրանքների ներմուծման հարկերից ստացվող տարեկան 100 միլիոն դոլար գումարի վճարումը պաղեստինյան իշխանություններին: Այս քայլը դատապարտեցին ԱՄՆ-ն, ԵՄ-ն, և հետագայում Իսրայելը վերադարձրեց այդ գումարը¹⁷:

ԱՄՆ նախագահ Բարաք Օբաման ևս անհամաձայնություն է հայտնել Պաղեստինի ինքնավարության հայտին: «Խաղաղությունը չի

¹⁴ Scruton P., Ball J., Which countries recognize Palestine?, 20.09.2011

<http://www.guardian.co.uk/world/interactive/2011/sep/20/palestinain-state-israel-un-interactive>

¹⁵ Sawafta A., Arabs to seek full Palestinian upgrade at U.N, 14.07.2011,

<http://www.reuters.com/article/2011/07/14/us-palestinians-israel-statehood-arabs-idUSTRE76D21020110714>

¹⁶ Ravid B., Israel threatens unilateral steps if UN recognizes Palestinian state,

29.03.2011, <http://www.haaretz.com/print-edition/news/israel-threatens-unilateral-steps-if-un-recognizes-palestinian-state-1.352423>

¹⁷ Israel to speed up settler homes after Unesco vote, 01.11.2011,

<http://www.bbc.co.uk/news/world-middle-east-15548585>

գալիս հայտարարությունների և բանաձևերի միջոցով: Եթե ամեն ինչ այդքան հեշտ լիներ, ապա վաղուց արված կլիներ», - ասել է նա ՄԱԿ Գլխավոր Ասամբլեայում¹⁸: Ըստ Օբամայի՝ միջազգային հանրությունը պետք է խրախուսի և պաղեստինցիներին բանակցությունների մղի 4 չլուծված հարցերի շուրջ՝ Պաղեստին պետության սահմաններ, Իսրայելի անվտանգություն, պաղեստինցի փախստականների կարգավիճակ և Երուսաղեմի հարց:

Մահմուդ Աբբասը 2011 թ. սեպտեմբերի 23-ին ՄԱԿ անդամակցության հայտը ներկայացրեց Գլխավոր քարտուղարին, ով այն փոխանցեց Անվտանգության խորհուրդ:

ՄԱԿ-ում պետությունների ճանաչման ընթացակարգի համաձայն՝ հայտը նախ ներկայացվում է ՄԱԿ գլխավոր քարտուղարին, ով այն ուղարկում է Անվտանգության խորհուրդ: Խորհրդի 15 անդամներից (5 մշտական, 10 ոչ մշտական) առնվազն 9-ի համաձայնության դեպքում (եթե մշտական անդամներից որևէ մեկը վետո չի կիրառում) հարցը տեղափոխվում է ՄԱԿ Գլխավոր Ասամբլեա՝ քվեարկության: Այնտեղ անդամ-պետությունների 2/3-ի հավանությանն արժանանալու դեպքում տվյալ պետությունը դառնում է ՄԱԿ լիիրավ անդամ¹⁹: 2011 թ. ընթացքում ԱԽ ոչ մշտական անդամներն էին Բրազիլիան, Կոլումբիան, Գերմանիան, Պորտուգալիան, Բոսնիան և Հերցեգովինան, Գաբոնը, Նիգերիան, ՀԱՀ-ը, Լիբանանը և Հնդկաստանը:

Ինչպես արդեն նշել ենք, Պաղեստինը ճանաչել է մոտ 130 պետություն, և Պաղեստինի համար դժվարություններ չէին լինի ԳԱ հավանությունը ստանալ: Սակայն գլխավոր խնդիրը Անվտանգության խորհրդում էր: Պաղեստինին հաջողվել էր 8 պետության աջակցությունը ստանալ: Կողմ քվեարկող պետություններն էին մշտական անդամներ Չինաստանը և Ռուսաստանը, ոչ մշտական

¹⁸ Cooper H., Obama Says Palestinians Are Using Wrong Forum, 21.09.2011, http://www.nytimes.com/2011/09/22/world/obama-united-nations-speech.html?_r=2

¹⁹ Admission of New Members to the United Nations, <http://www.un.org/en/ga/about/ropga/adms.shtml>

անդամներ Բրազիլիան, Հնդկաստանը, Լիբանանը, ՀԱՀ-ը, Գաբոնը և Նիգերիան²⁰:

Պաղեստինյան իշխանությունները 9-րդ կողմ ձայնը ստանալու համար փորձում էին համոզել Բոսնիային, Պորտուգալիային և Կոլումբիային: Մեծ Բրիտանիան և Ֆրանսիան հայտարարել էին, որ չեն մասնակցելու քվեարկությունը²¹: Եվրամիության պետություններն իրենց դիրքորոշումը բացատրում են այն բանով, որ այդ պահին Պաղեստինի ճանաչումը հարցականի տակ կոներ քաղաքական բանակցությունների ապագան:

2011 թ. նոյեմբերի 11-ին Անվտանգության խորհրդի՝ նոր անդամների ընդունելության հարցերով հանձնաժողովը հայտարարեց, որ Պաղեստինի հայտի հարցում փոխզիջում ձեռք չի բերվել, և հանձնաժողովը չի կարող որևէ խորհրդատվություն տալ Անվտանգության խորհրդին: Մահմուդ Աբբասը կարող էր պնդել, որպեսզի հարցը քվեարկության դրվի Անվտանգության խորհրդում, սակայն չգնաց այդ քայլին:

Մեր կարծիքով, Մահմուդ Աբբասը կգնար այդ քայլին, եթե ունենար նաև 9-րդ պետության աջակցությունը: Այդ ժամանակ ԱՄՆ-ը վետո կկիրառեր, ինչպես խոստացել էր: Նման դեպքում Աբբասը, այսպես կոչված, բարոյական հաղթանակ կտաներ, ինչն ավելի կբարձրացներ Պաղեստինի ինքնավարության հեղինակությունը և միջազգային աջակցությունը:

Աբբասը ոիսկի չգնաց նաև մի շարք այլ պատճառներով, որոնցից կարելի է նշել այն, որ եթե հայտն Անվտանգության խորհրդում հավանության չարժանանար, ապա Պաղեստինի անդամակցության հարցը կարող էր երկար ժամանակով դուրս գալ օրակարգից, իսկ Աբբասի վարչակազմը կմեղադրվեր միջազգային հանրության հետ համագործակցելու ցանկության բացակայության մեջ: Բացի այդ, գոյություն ունեւ նաև ներքին մրցակցության հարցը: ՀԱՄԱՄ-ը, որն ի

²⁰ McGreal C., UN vote on Palestinian state put off amid lack of support, 11.11.2011, <http://www.guardian.co.uk/world/2011/nov/11/united-nations-delays-palestinian-statehood-vote>

²¹ Richard Spenser, Britain to to abstain on Palestinese statehood vote at UN, 04.11.2011 <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/middleeast/palestinianauthority/8869966/Britain-to-abstain-on-Palestine-statehood-vote-at-UN.html>

սկզբանե, դեմ էր հանդես գալիս գործընթացին, Աբբասին կմեղադրեր ձախողման և պարտության մեջ, ինչը զգալիորեն կարող էր թուլացնել ՖԱԹՀ-ի դիրքերը:

Չնայած աշխարհի պետությունների 2/3-ը ճանաչել է Պաղեստինի անկախությունը, այդ թվում, Չինաստանը, Ռուսաստանը, Եվրամիության 9 պետություն, այդուհանդերձ, լիակատար ճանաչման համար, մեր կարծիքով, անհրաժեշտ է ԱՄՆ և Եվրամիության առաջատար պետությունների՝ Ֆրանսիայի, Մեծ Բրիտանիայի կողմից ճանաչում: Այս պետությունները վճռորոշ դեր ունեն միջազգային կազմակերպություններում, այդ թվում ՄԱԿ-ում: ԱՄՆ-ն կարող է վետո դնել Պաղեստինի ճանաչման վրա: Բացի այդ ԱՄՆ-ն չի կարող հաշվի չառնել Իսրայելի շահերը, որը Մերձավոր Արևելքում նրա ամենասերտ գործընկերն է, ինչպես նաև ԱՄՆ-ում առկա է ուժեղ հրեական լոբբի:

Պաղեստինի վրա ճնշման լծակներից է նաև ֆինանսականը: Պաղեստինն ամեն տարի զգալի ֆինանսական օգնություն է ստանում ԱՄՆ-ից և Եվրամիությունից, որը կարող է դադարեցվել, ինչը ծանր կացության մեջ կդնի ինքնավարությանը: Այս խնդիրները հաշվի առնելով՝ Պաղեստինը ստիպված էր գիշումների գնալ և հայտը քեարկության չդնել:

Այդուհանդերձ, պաղեստինցիները կարողացան մեկ խոշոր հաջողություն արձանագրել ՄԱԿ կառույցներից ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ում՝ դառնալով կազմակերպության լիիրավ անդամ: Պաղեստինը 1974 թվականից այս կառույցում դիտորդ էր: 2011 թ. հոկտեմբերի 31-ին տեղի ունեցած քվեարկությունում Պաղեստինի անդամակցության օգտին քվեարկել է 107, դեմ՝ 12 պետություն, իսկ մնացած պետությունների ներկայացուցիչները կա՛մ չեն քվեարկել, կա՛մ էլ բացակայել են քվեարկությունից²²: ԱՄՆ-ն և Իսրայելը չկարողացան խոչընդոտ հանդիսանալ, քանի որ, ի տարբերություն, Անվտանգություն խորհրդի, այս կառույցում վետո դնելու իրավունք չկա:

²² General Conference admits Palestine as UNESCO Member, 31.10.2011, http://www.unesco.org/new/en/media-services/single-view/news/general_conference_admits_palestine_as_unesco_member_state/

THE PROCESS OF INTERNATIONAL RECOGNITION
OF PALESTINE IN 2011

In 2011 international recognition of Palestinian statehood entered a new phase which was marked by endeavours to obtain full membership in United Nations. The recognition program was launched in two ways: persuading separate countries to recognize Palestine and the rally which was named Palestine 194. The latter aimed to make Palestine the 194th member of UN.

Most part of the world supported the process except Israel, USA, EU key countries which persisted that the recognition without direct negotiations cannot be effective and would destabilize situation. HAMAS, which rules in Gaza Sector also condemned Palestinian national administration's step, arguing that it contradicts the interests of Palestinian nation.

Mahmoud Abbas and the Palestinian administration could not achieve the goal because of pressure from Israel and US. However they recorded a big success becoming full member of UNESCO.